

Savaitinė Politinių Įvykių Apžvalga

VAŠINGTONAS ATMĖTĖ

Churchillo pasiūlyma sušaukti keturių didžiųjų Anglijos, Rusijos, Prancūzijos ir Amerikos konferenciją, kurion turėtų vykti Eisenhower, Churchill, Malenkov ir prancūzų ministris pirmininkas.

Šiame suvažiavime vėl par davinėtų svetimus kailius, rė žvūtų svetimų žemių rubežius, žodžių pakartotų Jaltos ar Pottsdamo nutarimus. Su šito kiais tikslais Malenkovas nuvyktų konferencijon. O anglai, visuomet žarstė svetimomis rankomis žarijas ir labai šalta, be jokio susijaudinimo dalino svetimas žemes, kad dar vis ilgiau pratęsti grūvančios imperijos dienas, arba nutolinti besiarantinčio karo valandą, kada Churchillo sostinei būtų labai liūdnos dienos Amerikos prezidentas Eisenhoweris balandžio mėn. 16 d. paskelbė savo politikos principus ir labai įsakmiai pabrėžė, kad kol Rusija veiks mais nepatvirtintins savo geros valios, tol nebus leistasi į betkokias derybas.

Šį savo nusistatymą patvirtino valstybės departamentas gegužės mėn. 13 d. paskelbdamas, kad Amerikos vyriausybė nepitaria Churchillo siūlymui šaukti «didžiųjų» suvažiavimą. Pareiškime sakoma, kad sovietams yra gražios progos savo taikingumą parodyti Korejos derybose ir būsimuose, neužilgo pasitarimuose Austrijos reikalu.

Tiek Churchill tiek Atlee, darbiečių lyderis kritikavo Amerikos užsienio politiką. Šią konferenciją Amerikos senatorius Knowland pavadinęs «Tollmųjų Rytų Munchenu» Anglijos vadų kalba rodo, kad Amerika norima palikti viena eiti pasirinktu keliu. Pirmą konferencijos pasėkmė būtų komunistinės Kinijos įvedimas į ONU.

Churchill ir Atlė siūlo akla, be jokių išsiaiškinimų priimti komunistų siūlymus Korejos klausimu.

Amerika daugiau nepripažįsta jokių nuolaidų ir del egoistinių išskaičiavimų neparduos laisvės trokštančių tautų.

Prancūzijoje

ir kituose Europos kraštuose Churchillo pasiūlymas šaukti didžiųjų konferenciją nesukėlė didelio susidomėjimo ir bendrai nepadarė gero įspūdžio.

Amerikos Ambasadorius

Maskvoje Bohlen šiomis dienomis kalbėjosi su Malenkovu abudu kraštus liečiančiais klausimais.

Korejoje

nieko naujo. Komunistai atmetė sąjungininkų pasiūlymus. Atrodo, kad jei ir ilgiau taip komunistai bus ušsispyrę, tai turės prabilti ginklas ir nuspręš Korejos likimą.

Dauzo «Mig-15».

Paskutinėmis dienomis amerikona labai suaktyvino šiaurės Korejoj strateginių vietovių bombardavimą. Daug komunistų lėktuvų «Mig-15» nušuša.

Suese neramu.

Anglijos Egipto derybos Suezo kanalo reikalu nutrūko. Anglai stiprinasi ir į egiptiečių puolimus, jėga juos iš kanalo zonos išvaryti, atsakys ginklu. Taigi ir anglai turi daug bėdų.

Apie Suezą laukiama partizaninio pobūdžio susikirtimų.

Argentinoje

uždarytos visos Amerikos žinių agentūros. Ten kažkas panašaus vyksta kaip ir sovietų Rusijoje. Būtent suimti politikai, įtakingiausios opozicijos partijos prisipažįsta, kad jie vykdė terorizmą, Radiklas Roque Carranza, kad jis

Dr. Milton Eisenhower, Amerikos prezidento janiausias brolis, neužilgo lankysis po Pietų Amerikos valstybes.

padėjęs sprogusias Buenos Aires centre, bombas. O tero rizmui vykdyti pinigai gaunami iš «Wall Street» - Amerikos imperialistų.

— Argentinoje daromi apsun kinimai ir Amerikos laikraščiams, ypač New York Time. Pirmiau iš lėktuvo tiesiog paimito davo agencija, o dabar turi eiti per muitinę, kas sutrukdė 24 valandomis išskirstymą.

— Amerikoje pastatytas naujas lėktuv. kurio pastatymas laiko mas paslapyje, šiomis dienomis darė skridimo bandymus virš Ontario ezero ir sprogo. Kaip praneša, jame buvusieji du lakūnai iššoko parašutais. Bet kol kas dar nesurasti.

Slaptasis lėktuvas gali išvystyti greitį 3600 kilometrų per valandą trisdešimts kilometrų aukštumoje.

Europai pavojus nesu mazejo.

Gen. Ridgway, kuris greitu laiku paims Amerikos kariuomenės generalinio štabo vado vybę, Paryžiuje, pasikalbėjime spaudos atstovams pareiškė, kad nėra jokio pasikeitimo, kas liečia komunistų pavojų Vakarų Europai. Nėra jokio ženklo, tvirtino gen. Ridgway, kad pavojus būtų sumažėjęs. Būtų didžiausias nusikaltimas neruošti kariuomenės atominės energijos apvaldymui. Bet šitas ruošimas yra grynai apsigynimo pobūdžio. Jei būtume užpulti - kalbėjo Ridgway - visi esami ginklai vakarų Europos žinioje, bus pavartoti prieš priešą.

Marsalas Montgomery

netiki politikos pasikeitimu sovietų Rusijoje. Paskutiniai įvykiai Rusijoje - sako maršalas - yra daugiau taktikos, bet ne politikos pakeitimas.

Montgomery yra palankus Vokietijos priėmimui į Šiaurės Atlanto pakto narius ir Europos Gynimo bendruomenę.

— Šiaurės Atlanto organizacijos kariuomenės vadovybę perėmė į savo rankas generalas Alfred Gruenther.

AMERIKOS TAUKAI IR ARGENTINOS VAISIAI.

Šiomis dienomis į Santos uostą įplaukė laivas iš New Yorko, kuris atvežė į šį uostą 29 tūkstančius latų amerikoniškų taukų, sveriančių 525 toneladas. Tiek pat amerikoniškų taukų laukiama ir ateinančią savaitę.

Laivai iš Argentinos šiomis dienomis atvežė daug dėžių įvairių vaisių ir kviečių.

Kai Brazilija pakels žemės ir gyvulių ūkį, tuomet užteks savų kviečių ir taukų ir nereiks užsienin mesti tiek daug

Prezidentas Eisenhower kalbėjo Amerikos tautai, praėjusio mėnesio 16 d. Amerikos laikračių leidėjų susirinkime, išdėstydamas užsienio politiką.

pinigų.

— Amerikoje, Texas estado. Wako mieste siautė didelė audra, kurios metu žuvo 92 žmonės.

Brazilijoje

— Rio de Janeire kaikiurių maisto produktų kainos labai smarkiai krito. Pavyzdžiui ryžiai atpigė net 50 procentų.

— São Paulo estado industrijoje dirba 769 tūkstančiai 186 darbininkai.

Daugiausia dirba, 176.343 darbininkai tekstilėje, paskui eina metalurgija, statyba.

Didesnė estado industrijos dalis yra São Paulo mieste.

— Pradėjusi reikštis Rio de Janeire vaikų paralyžiaus liga paskutiniais mėnesiais beveik nepasikartoja.

— Jau yra susitarta su viena Olandijos firma dėl sumontavimo Brazilijoje sprausminių lėktuvų fabriko. Sutartis bus pasirašyta šiomis dienomis.

— Brazilija savo skolas už prekes pradėjo mokėti šią savaitę. Mokės doleriais, iš neseniai paimtos 300 milijonų dolerių paskolos.

— São Paulo estado politikai jau ruošiasi ateinančių metų spalio mėnesio rinkimas. Bus renkamas gubernatorius ir deputatai. Kandidatais į gubernatorių numatoma yra Maury Jr., Hugo Borghi, Prestes Maia, Janio Quadros. Taip

pat prileidžiama galimybė, kad gal kandidatuosis ir Adhemar de Barros.

— São Paulo miesto prefektas Janio Quadros šluoja prefektūrą be jokio pasigailėjimo. Jis sako, kad prefektūra nėra prieglauda ar uošvės namai.

— Santo André keturių šimtų metų jubiliejų pradėjo švęsti šį mėnesį atidaryta paroda, įvairių organizacijų sąskrydžiais bei suvažiavimais.

— Amazonos upės potvynis atslūgsta. Paupių gyvenotojams grėsia įvairių ligų epidemijų pavojus.

— Šiais metais gegužės 13, vergijos panaikinimo diena, São Paulo nebuvo švenčiama. Rio de Janeire buvo nedarbo diena.

— São Paulo estado bankui gubernatorius paskirs naują vadovybę.

— Dail. Romas Viesulas rūpestingai paruošė viršelį Gio vanni Papini knygai «Popiežiaus Celestino VI laiškas žmonėms», kurią išvertė dr. Petras Mačiulis. Knyga jau spausdinama. Leidžia Liet. Knygos Klubas. Rašytojas Papini yra atsiuntęs prakalbą lietuviams skaitytojams. Numatoma, kad knyga išeis mėnesio laikotarpyje. Viršeliui idėja dailininkas rado viename XV šimtmėsio raizinyje, padarytame Strasburge vienam Šv. Rašto leidimui. Dailininkas atsidėjęs ruošdamasis savo uždaviniui, tą raizinį rado New Yorko centrinėje bibliotekoje.

Reikalingas advokatas byloms vesti?

Nieko nelaukdamas kreipkis į

Advokata Decio Farias

Raštinė: R. Santa Teresa, 28, 6-to and. salas 604 ir 605.

(kampus Praça da Sé) Fone: 35-8240 ir 32-0064

KAS NAUJO ALTO SANTYKIUOSE SU VLIKU IR DIPLOMATAIS?

Nieko naujo. Su Vliku ryšiai artimi ir, sakyčiau, nuoširdūs. Altas jį rėmė ir remia, nes Vliko vaidmuo kovose dėl Lietuvos nepriklausomybės yra nepamainomai svarbus. Savo laiku kai kurie veikėjai kėlė klausimą, ar ne laikas Vliką iškelti iš Europos į Jungtines Amerikos Valstybes. Altas pasisakė prieš tai, nes mano, kad tol, kol Lietuva pasiliks Europos (o kitaip negu galėtų būti), tol vyriausias jos išlaisvinimo or ganas turi taip pat likti Euro poje. Mūsų santykiai yra geri ir su Diplomatais. Ypač arti mai bendradarbiaujame su p. Povilu Žadeikiu, Lietuvos Mi nisteriu Vašingtone.

KIEK REALIOS YRA VILTYS, KAD BŪTŲ GREITAI SUS TABDYTA BOLŠEVIKU VYK DOMA TAUTŽUDYBĖ?

Tuo tarpu nėra daug vilčių, kad būtų duota eiga lietuvių ir kitų tautų reikalavimams stabdyti tautžudybę, nors ats kirose delegacijose lietuviai ir kitos pavergtos taut turi nuo širdžių draugų. Man rodos, kad tol kol Jungtinių Valsty bių senatas neratifikuos Geno cido Konvencijos, efektingų žygių JT-se nesulauksime.

— Lietuvybei išlaikyti Tar nybos didžiausias šiuo metu rūpestis yra lietuvių prieau glio švietimas bei šio darbo suvienodinimas

Šio tikslo siekdama, LIT kviečia ir skatina atskirų kraš tų bendruomenes kur galint steigti vargo ar savaitgalio mokyklas ir visomis priemonėmis įsijungti į lietuvybės ypač mūsų prieauglyje išlaiky mą. LIT, veikdama ta kryptimi, iš savo pusės stengiasi paruošti mūsų vargo moky kloms, jaunimo kursams, sa vaitgalio mokykloms ir kt. pri taikytas lituanistikos progra mas, kuriomis mūsų mokyto jai galėtų ateityje vadovautis. Šiuo metu atskirioms bendruo menėms išsiuntinama N. Lie tuvoje Švietimo Ministerijos

1936 m. patvirtinta programa pradžios mokykloms, kuri, kiek perdirbta atsižvelgiant į emigracines sąlygas, jau anksčiau buvo naudota Vokietijoje. Tikimasi, kad toji progra ma galės užpildyti šioje srity je susidariusią spragą, iki bus paruošta speciali dabartinėms emigracinėms sąlygoms prita kyta programa, kuri įgalintų viso pasaulio vargo mokyklo se vaikus išeiti panašų litua nistikos kursą. Kiek Sąlygos leidžia, taip pat rūpinamasi naujų vadovėlių leidimu ir turimųjų tinkamu paskirstymu.

Tarp gegužės žiedų

— Balandžio 24 d. URT valdytojas Dr. P. Karvelis, reaguodamas į tariamai naują Sovietų politiką, per Ame rikos Balsą Münchene pasakė į kraštą kalbą. Joje URT Val dytojas pažymėjo, kad Sovietų politika nuo bolševizmo pra džios iki mūsų dienų buvo vi sados vingiuota, todėl ir da bartinių Sovietų žygių negali ma vertinti kitaip, kaip prie danga jų tikriesiems tikslams paslėpti. Gera Sovietų valia būtų tik tada įrodyta, jeigu jie šalintų savo agresijos pa darinius ir imtų lyginti pada rytąsias okupuotoms ir paverg tosioms tautoms skriaudas. So vietai savo agresiją pradėjo nuo Pabaltijo valstybių, tad nuo Pabaltijo valstybėms lais

vai atverti ne tik į taiką, bet ir į plačiausią pasaulio gero vę. Sveikindamas JAV prezi dento tiesų ir kilnų žygi, URT Valdytojas pabrėžė, kad jei Sovietai neveidmainiauja, tai turi geriausią progą įsijungti į šviesesnio rytojaus kūrimą. Kalbėtojas ypač sveikino kie tą JAV valst. sekret. J.F. Dul leso kalbą, kad Amerika ne pirks Sovietų palankumo šim tų milijonų Sovietų pavergtų žmonių kančiomis. URT Val dytojas ypatingai užakcentavo tai, jog ir Pabaltijo valsty bių išlaisvinimas paminėtas kaip viena iš sąlygų santykiams su Sovietais išlyginti.

— Lietuvos ministeris Va šingtone P. Žadeikis, padėko

jęs «The Washington Post» redakcijai už savo vedamuoju «Liberation: Policy or Crusa de» atkreipimą dėmesio į Pa baltijo tautų, kritusių Sovietų agresijos ir ekspansijos auko mis, likimą, toliau pasisakė dėl kai kurių jame iškeltų minčių. Dėl daromo tremtiniams išpėjimo, kad «nesusida rytų netikrų vilčių, jog JAV paskelbs karo žygi išlaisvinti jiems ginklu», min. P. Žadei kis pažymi, jog lietuviai iš savo praeities praktikos net per gerai žino, kad laisvė ne gali būti gauta be kruvinių aukų; jie ir nelaukia, kad jų nepriklausomybę kas jiems atneštų ant sidabrinio padė klo.

Dėl tarmens, kad Balkanų valstybių padėtis esanti geres nė negu Pabaltijo valstybių, nes «tos tautos nėra taip išsklaidytos, kaip baltai», min. P. Žadeikis pažymi, kad ir bal tai (lietuviai, latviai ir estai) nėra taip išsklaidyti, jog Pa baltijo regionas būtų virtęs «niekieno žeme». Pvz. buvo manoma, kad pabėgusių į Va karus skaičius siekia 150.000, iš tikro pasirodė tik apie 85.000 Pagaliau pusė šio skaičiaus grįš atgal, kaip 1919-20 me tais. Dėl masinių deportacijų į Sibirą Lietuvos gyventojų

skaičius, kaip apskaičiuojama bus sumažėjęs 10%. Paskiau sieji pabėgėliai iš Lietuvos patvirtina reikšmingą faktą, jog kaimo gyventojų masė pa liko Lietuvoje, pasikeitė tik tai nedidelių miestų gavento jų vaizdas - ten žydus pakei tė rusai ir mongolai. Tačiau šie naujakuriai, kai horizonte pasirodys išlaisvinimo aušra, ir vėl tikriausiai pabėgs su Sovietų policija, kaip tai jau yra buvę 1919-20 m.

— Romoje Piazza di Spag na 60-A ruošiama tarptautinė laisvei ginti paroda. Lietuvos atstovas Paryžiuje Dr. S. A. Bačkis parodos gen. komisa rui Mr. P. del Planques pa siuntė 21 eksponatą, sudarytus daugiausia iš dokumentų, knygų ir brošiūrų, pavaizduo jančių dabartinę Lietuvos pa dėtį ir jos bylą. Tarp jų pa siūsta JAV valst. sekret. J.F. Dulles deklaracija Vasario 16 d. proga, URT genocido rei kalu įteiktas Jungt. Tautoms memorandumas, Harrisono «Li thuania's Fight for Freedom» ir kt.

SKAITYK IR PLATINK
«MŪSU LIETUVA»

Kotryna Grigaitytė

G y v a E s i

Tavo vardą amžinai mini
vėtrų užsesy,
nors ir perverta krutinė,
bet gyva esi.

Tavo galvą linas juosia,
rūtos prie kasų.
Aš žinau, visuos kraštuose,
uėr tokios kaip Tu.

Gintarus po kojų šarsto
Tau ir Baltija,
ak, negulsi Tu į karstą
su viltim nauja.

Visad lemta Tau atgimti,
pražydėt gražiau,
tad į šaiį juodos mintys,
žaizdos gis veikiau.

Stasys Yla

Vėliava, kuria išgelbėjo Moteris

(Iš knygelės «Lietuva Brangi»)

Prieš 33 metus Sibire gyve no lietuvaite, vardu Elzbieta Kakeranaitė. Buvo ten ir lie tuvių karių, tarnavusių rusų kariuomenėj. Pakrikus caris tinei valdžiai jie suorganiza vo lietuvišką batalijoną, o vietiniai lietuviai, senieji trem tiniai, padovanojo jiems pa prastą, bet gražiai pasiūtą ve liavą.

Lietuviškasis batalijonas ruo šėsi grįžti į Tėvynę, ir ši vė liava turėjo juos parvesti į Lietuvą. Tačiau vieną naktį juos iš pasalų užpuolė bolše vikai, išžudė dalį karininku ir kareivių, o likusius išsklai dė. Jų vėliavą išgelbėjo Elz bieta Kakeranaitė: perėmė ją iš vieno persekiojamo lietuvio kario.

Jai buvo pasakyta, kad vė liavą reikia pargabenti į Lie tuvą. Bet kaip? - galvojo ji. Apsivyniojo aplink save po drabužiais ir išėjo Lietuvos linkui.

Keliavo ištisus metus pės čia, vežimais, traukiniais. Praė jusi Sibiro dykumas, Rusijoj

pateko į bolševikų nagus. Bu vo tardoma ir mušama, tačiau tautinės relikvijos neišdavė. Niekas nežinojo, ką ji slepia po savo drabužiais: budėjo dieną ir naktį, kad kas šito nepastebėtų. Kiekvieną minu tę ji save statė į pavojų, nes šios vėliavos atradimas būtų grėšęs sušaudymu.

Po baisių vargų ir kančių ji pasiekė Tėvynę. Vėliavą perdavė pirmiesiems Lietuvoj susiorganizavusiems kariams, ir tai buvo pirmoji Lietuvos kariuomenės vėliava.

Aplaistyta žuvusių karių krauju, permerkta karžygės prakaitu ir ašaromis ši vėliava greitai išsiskleidė Lietuvos žemėje ir ėmė burti aplink save tūkstančius naujų karių. Lietuva buvo išgelbėta nuo bolševikų ir kitų jos priešų.

Elzbieta Kakeranaitė, kaip tyli karžygė, pasitraukė į pa prastą moters gyvenimą. Apie ją niekas daugiau nežinojo, - net laikraščiai apie ją nieko daugiau nerašė, o tačiau ji atliko didžiausią patarnavimą

savo Tėvynei.

* * *

Kas išneš Lietuvos laisvės vėliavą dabar?

Tėvynėj vyksta kovos. Jau ni broliai, jaunos sesės savo krauju laisto senąsias vėlia vas. Jie tęsia kovą už laisvę, už žemę, už Dievą, - už tas teises, kurias turi kiekvienas žmogus, kiekviena tauta, visa žmonija. Tos teisės yra žmo gaus prigimtin įspaustos, kan kinių krauju pašvęstos, val stybiu ginamos, Dievo paties duotos. Tik vienas bolševiz mas jas paneigė, naikina, su jomis kovoja. Jis kovoja su žmogum, jis naikina tautas, jis paneigia Dievą.

Tūkstančiai pasaulio žmo nių šaukia prieš šią neteisybę. Visos kitos tautos prieš šią barbariją kovoja politini ais ginklais. Bet šioj kovoj mes nematome nieko nepa prasto. Kas kovoja žodžiu, spauda, sutartimis, protestais, tas atlieka eilinę žmogaus, tautos, žmonijos nario parei gą. Tik kas kovoja savo krauju, savo gyvybe, kaip mūsų partizanai, tas kovoja didvy rišką kovą, tas daro kraujo auką, tas yra tautos ir žmo nijos kankinys.

Lietuva visada buvo didvy rių žemė, tremtinių, knygne-

šų, savanorių krauju aplaisty ta. Bet niekad ji nebuvo taip didvyriška, kaip dabar: 30 000 aukų per penkerius metus 30.000 savanoriškų mirčių už žmogaus, tautos, žmonijos ir Dievo teisę! Išlietas jų krau jas atsimuša į mus; į mūsų smegenis, į mūsų nervų siste mą. Mes jaučiame jų skaus mą, jaučiame fiziškai, nes jie broliai, mūsų gyvybės dalis. Mes galime jais didžiutis prieš visą pasaulį, ir mes didžiujamės. Mes galime skelbti jų garbę, ir mes tai darome. Bet mes negalime išniekinti jų kraujo neherojiš kais, - oi nei! - paprastai ne žmogiskais veiksmais. Mes nesame didvyriai, nes mes pertoli nuo tos didvyriškos

kovos lauko. Bet mes negalim būti dezertyrai, kraujo išda vikai, negalim suklupti prieš svetimą vėliavą, prieš svetimą kapitaią prieš savo pačių silpnybę. Išlėto ir liejamo brolių kraujo šauksmas nenu tilo ir nenutils. Kankinių krau jas neatleis užmaršties, nepa teisins niekšybės.

Partizanų vėliava yra mū sų visų vėliava. Joj išrašyta visa: motinos kalba, prisenių daina, papročiai, tėvų religija! Šią vėliavą reikia išnešti per Australijos tyrus, Brazilijos džungles, Kanados miš kus, per Amerikos dangorai žius ir gražinti į Tėvynę. Jei anuomet ją iš Sibiro parnešė viena mergaitė, tai nūnai tu ri atsirasti tūkstančiai...

Tūkstantis Dolerių Archyvu

Lietuvių Bibliografinės Tarnybos Vadovas Aleksandras Ružancovas nuo 1951 m. gruodžio mėn. 3 d. savo spaudos rinkinius perduoda - dovanoja Pasaulio Lietuvių Archyvu. Nuo minėtos datos iki šių metų vasario mėn. 18 d. atsiuntė 33 didelius ryšulius, lygiai tūkstančio dolerių vertės.

Pasaulio Lietuvių Archyvo bibliografinis skyrius gauna spaudos ir iš kitur, bet didžiausias šio skyriaus rėmėjas ir vienas nuosirdžiausių bendradarbių yra Aleksandras Ružancovas.

Jis pats dirba ilgas valandas įmonėje, kad užsidirbtų kasdieninę duoną. Sudaryti siuntiniui reikia daug laiko, kurio jam trūksta, tad kai nuovargis nukamuotas, netenka kantrybės, Archyvo vadovybei rašo: «atvažiukite ir atsiimkite». Bet, kai paaiškinamos aplinkybės, dėl kurių Archyvo vadovybė negali nuvažiuoti ir atsiimti, vėl, mažindamas savo poilsio valandas, tvarko ryšulius, rašo smulkius lydraščius ir vėl kantriai tempia į paštą sunkius spaudos pūdus ir siunčia Archyvu, kad lietuviškas žodis, gimes svečiose šalyse, išliktų ateičiai. Už tai Pasaulio Lietuvių Archyvo vadovybė Lietuvių Bibliografinės Tarnybos Vadovui A. Ružancovui yra labai dėkinga, bet ypatingai bus dėkingos būsimosios kartos.

Ta pačia proga pranešama periodinės spaudos ir knygų leidėjams bei autoriams, kad jų siunčiami Lietuvių Bibliografinės Tarnybai spaudiniai nuo anksčiau minėtos datos patenka į P.L. Archyvą. Tos leidyklos, kurios norėtų išsugauti daugiau egzempliorių ir taip pat anksčiau pasirodžiusius leidinius, prašomos senuosius leidinius ir kitus egzempliorius siųsti tiesiog Pasaulio Lietuvių Archyvui (2601 W. Marquette Rd., Chicago 29, III, U.S.A.).

Alfonsas Gričius

Grižimas

Taip ryškiai dar ašai prisimenu lig šioliai, -
Kaip sugingždėdavo tenai tavieji žingsniai įprasti,
Kai aš, apynakčiu iš tolimos kelionės
Pargrižęs, paklabendavau senąsias ažuolo duris.

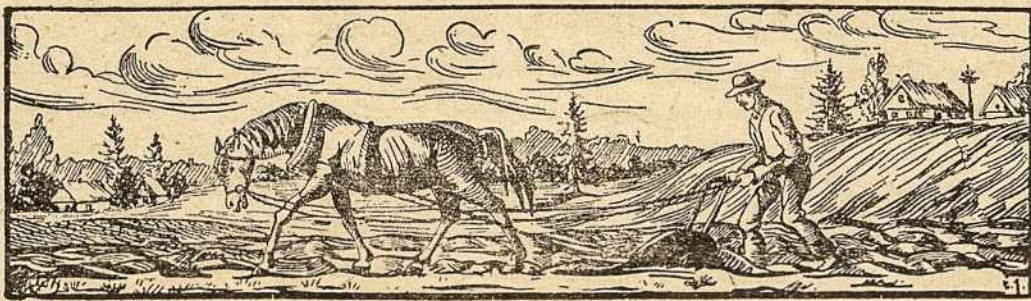
Ir likdavom mes prieangy stovėt iš karto,
Įbedę taip akis staiga viens kitą tirdami,
Kol tu, ištaręs konvulsingai mano vardą,
Su savo skrupulingom rankom puldavai artyn.

Ir tuoj prie smilkstančiojo židinio mane nuvedęs,
Tu jį pūsdavai, kol imdavo melsva ugnis plevent,
Ir man kalbėdavai apie nuodingų šiaurių žadą,
Kad jų artėjimas kankina naktimis tave.

O aš ten sekdavau kaip tavo veidu teka
Senatvės nuovargis ir dėmės išgyvenimų gilių,
Taip lyg nelaimių šviesos gilia gruodžio naktį,
Beldžia mirties melodijas pašėlusioj tyloj.

Bet tie laikai pradingo lyg slenką konvojai,
Lyg pasakos, kurias sekei tu ažuolo kėdėj,
Ir sienos laikrodžiai bemušdamas sustojo,
Pavargęs ūgoje laikų kelionėj pailsėt.

Ir kai grįžtu aš nūn iš-ekęs ir sušalęs,
Tikėdamasis kaip tada prie tavo židinio atsigavint,
Mane pasveikina kaip prakeikimas, taščios salės
Ir mirę praeities vaizdai, tragizmo kupini.

Amerikos Lietuvių Tarnybos Veikla

KOKIE YRA ŠIUO METU AKTUALIAUSI ALT DARBAI BEI UŽDAVINIAI?

Neabejoju, kad visiems yra gerai žinoma, sako ilgametis ALTO pirmininkas L. Šimutis, - jog pats vyriausias ir svarbiausias ALTO uždavinys yra a) apjungti visas Amerikos lietuvių organizacijas ir visus patriotus lietuvius vieniniais ir ryžtingais darbais pa-

dėti bolševikų okupuotai, kankinamai, tačiau nepalūžusiai Lietuvai atkovoti savo šventas teises į laisvę ir nepriklausomą gyvenimą ir b) kovoti prieš komunizmą, vis dar tebesiekiantį pavergti daugiau tautų ir valstybių. Šiuo metu aktualiausi Alto darbai yra: 1) visomis galimomis priemonėmis remti prezidento Eisenhowerio ir naujosios vyriausybės naujai paskelbtą politiką - pavergtųjų tautų išlaisvinimo politiką - ir budėti, kad nuo to nusistatymo nebūtų nukrypta, kad ir vėl nebūtų

grįžta į vad. «containment» (sulaikymo) politiką, kuri anapus geležinės uždangos kenčiančioms tautoms nedaug vilčių teduoda išsilaisvinti. 2) Kreiptis į JAV Kongresą prašant sudaryti specialų komitetą klatingiems Lietuvos «liaudies seimo» rinkimams iširti, kad parodytų pasauliui, kaip bauriai Sovietai pasielgė su Lietuva, kurią jie pavergė, tačiau nesigėdi skelbti, kad bolševikai yra mažųjų tautų «draugai» ir «išlaisvintojai». 3) Nesustoti daryti įtakos JAV Senatui, kad greičiau ratifikuotų Genocido Konvenciją. 4) Altas rūpinasi sutelkti kiek galint daugiau pinigų, kad višus minėtuosius uždavinius sėkmingiau atliktų ir kad plačiau tesniu mastu paskleistų amerikiečių spaudoje informaciją apie Lietuvą.

Alto veiklos planą galima matyti iš jo žygių Vašingtone, iš naujų užsimojimų kreiptis į JAV Kongresą etc. Tie planai buvo paskelbti dar prieš pradėdant piniginį vajų ir specialiai pabrėžti Vasario Šešio liktosios minėjimo iškilnėse. Ir tenka pasakyti, kad šiemet vasario mėnesį surinkta daugiau aukų, negu per pastaruosius kelerius metus praityje, nors paskirtosios kvotos - šimto tūkstančių dolerių - atrodo, nesurinksimė. Taigi, geros valios lietuviai, trokštą Lietuvai laisvės ir gerovės, jau per keliolika metų aukojam Altui, žinodami, kad kiekvienas surinktas centas yra sunaudotas tam, kam jis buvo skirtas, ir sunaudotas tiksliai.

Kasmet Atlas šaukia pilnates suvažiavimus. Vykdomasis komitetas padaro išsamų veiklos ir fondo padėties pranešimą. Iš to suvažiavimas sprendžia, ar senoji vadovybė atliko savo pareigas, ar ne. Jei ligšiol tie patys asmenys būdavo palikti vadovybėje, tai reiškia, kad jie vis dėlto neblogai atliko jiems paskirtus darbus ir turi visuomenėje pasitikėjimą. Kitu atveju, aišku, vadovybė turėtų būti pakeista. Juk svarbus ir tas faktas, kad iš keturių grupių sudaryta Alto viršūnė tarp savęs gerai sugyventų ir sutartų. Tuo daug remiasi ir mūsų vienybės fronto palaikymas ir, pagaliau, veikimo sėkmis

gumas. Šiek tiek abejoju, ar dažnas vadovybės kaitaliojimas eina į naudą bet kuriai organizacijai, ypač tokiai, kaip Altas, kuriai svarbu yra palaikyti nuolatinį kontaktą tiek su valdžios sferomis, tiek su spauda ir plačiąja Amerikos visuomene.

KOKIŲ ALTO DELEGACIJA GAVO PATIKINIMŲ IŠ JAV VYRIAUSYBĖS?

JAV Prezidentas Alto delegaciją priėmė kovo 26 d. Bal tuosiuose Rūmuose. Į mūsų iškeltus klausimus Prezidentas atsakė simpatyškai ir palankiai. Kad jisai remia ir remia lietuvių tautos pastangas atstatyti savo laisvę ir nepriklausomybę, dėl to neli ko jokios abejonės. Delegacija ypač buvo patenkinta tuo, kad Prezidentas pritarė Alto planui kreiptis į JAV Kongresą iširti smurtu prarastus So vietų rinkimus Lietuvoje. Nu vykusį kartu su delegacija kongreso nari Kersteną paprašė daryti tuo reikalu žygių ir susisiekti su valstybės sekret. John Foster Dulles. Su kongresu nari Kersteną ats kirai posėdžiavom ir jame su radome didelį ir tikrai nuosirdų lietuvių draugą ir Lietuvos nepriklausomybės bylos rėmėją. Pasimatytas su kongreso nariu John McCormicku ir su kai kuriais kitais, kuriuose taip pat radome pritarimo savo planams. Atsilankę Valstybės Departamente, atnaujino me senas pažintis ir užmezgėme naujų santykių. Lietuviams palankumas ten aiškus.

- Europos Sąjūdžio Tarp-tautinis Jaunimo Sekretoria-tas, padedamas «Europos Jaunimo» Sąjūdžio ir visų jaunų jų politinių sambūrių atstovų, birželio 5-7 d. Paryžiuje rengia Europos jaunimo konferenciją, kurioj bus svarstomos įvairios Centro ir Rytų Europos problemos. Pabaltiečiai galės pasiūsti po 3 kiekvienos tautybės atstovus. Paskirti po vieną atstovą paprašytos svarbiausios lietuvių organizacijos. Konferenciją ruošti iniciatyvos ėmėsi komitetas, kuris jame baltams atstovauti pakvietė Dr. S. A. Bačkį.

Kodėl jūros vanduo sūrus?

(pasaka)

Kodėl visada jūros vanduo sūrus, man, dar mažam esant, papasakojo mano senelis. Šis pasakojimas liko mano atmintyje, tad dabar čia papasakoju šiu mažiesiems skaitytojams.

Buvo vieną kartą jaunas jūrininkas, vardu Jonas. Tai buvo puikus ir linksmas draugis joje vyrukas. Kartą, kada jo laivas stovėjo uoste, Jonas gavo atostogų aplankyti savo gimtąjį kaimą. Buvo naktis. Ryžtingai keliavo Jonas per didelį tankų mišką, už kurio buvo ir jo gimtinė. Jau girdė josi bažnytkaimio bokšto laikrodžio, kuris mušė tris ketvirčius dvyliktos valandos, dūžiai, kai jis staiga išgirdo pagalbos šaukiantį balsą. Mūsų jūreivis nustebęs apsidairė aplink, bet nie nieko nepastebėjo.

- Kas reikalingas čia pa-

galbos? - šūktelėjo jis. Balsas vėl pasigirdo ir paprašė jį prisiartinti arčiau prie didelio ažuolo, kuris, kaip koks galingas milžinas, stovėjo arti prie kelio, plačiai išskleidęs savo vaiduokliškas šakas. Jonas priėjo arčiau, bet, nors ir atidžiai apžvelgęs, nepastebėjo nė gyvos būtybės. Užpykęs jau norėjo eiti sau toliau, bet išgirdo vėl balsą, lyg iš medžio vidaus skambantį.

- Jaunuoli, jei turi drąsos ir geros valios man pagelbėti, palauk čia, kol išmūš dvylikta valanda. Su pirmuoju dūžiu ažuolo liemenyje paste bėsi skylę, užkalta mediniu pleištu. Pamatęs, skubiai griebk už to pleišto ir nepaleisk tol, kol jo neištrauksi.

Pasakyta - padaryta. Bet, kad ir kaip Jonas stengėsi,

niekaip negalėjo užburtojo pleišto ištraukti. Su paskutiniu laikrodžio mušimu pleištas beveik pats su didžiausiu triukšmu išlėkė. Iš tos skylės, lyg iš iššautos patrankos vamzdžio, išsiveržė tirštas, baltas dūmų kamuolys. Vėliau jis dar labiau sutirštėjo, ir Jonas prieš save išvydo bes tovinčią žilą, baurią senę. Kurį laiką senė aštriu žvilgsniu žiūrėjo į nustebusį Joną, paskui prašeko:

- Tu esi drąsus vyrukas ir man daug pagelbėjai. Aš esu velnių viršininko senutė. Piktojo burtininko buvau čia septynius šimtus metų uždaryta Šiuo savo drąsiu žygiu tu užsitarnavai atpildo, tad eik su manim.

Po šių žodžių ji apsupo Joną savo plataus apsiausto skvernu, ir jis pasijuto žaibo greitumu skrendas oru. Prieš milžiniškai didelius vartus jie sustojo, senė ragana jam pasakė, kad tai esąs įėjimas į pragarą, o ji nuvesianti jį pasavo anūką. Šis parodysias jam visas pasaulio puikybės ir pasiūlysiąs ką nors užmokescnio, bet jis tegul prašas tiktai kavos malūnėlio, kuris apdulkejės stovįs viename kampe. Vartai atsivėrė, - abu įėjo vidun.

Aš galėčiau jums papasakoti, kaip atrodo pragare, bet kadangi iš jūsų vienas ar kitas, kuris neatsisakysite blogų darbų šiame gyvenime, po mirties vistiek ten pateksite, tai tik pastebėsiu, kad Joną šaltas šūrupas nukrėtė, nors, iš tikrųjų, ten buvo nepaprastai didelis karštis. Velnias sėdėjo savo soste. Pamačius savo senutę, jo džiaugsmui nebuvo galo. Velnias liko kalbėtis su senute, o Jonui įsakė aprodyti visas pasaulio puikybės, iš kurių jis turėjo pasirinkti sau dovaną. Bet mūsų jūreivis liko pastovus ir prašė dovanoti tik tą senąjį paprastutį kavos malūnėlį.

- Hm, - prabilo šėtoniškoji didenybė, - gali jį sau pasiimti, bet ką su juo darysi, nemokėdamas jo vartoti? Žinoma, jo padedamas tu galėtumei patenkinti visus savo troškimus. Palauk, aš tave pamokysiu, kaip jį vartoti, bet turi duoti pažadą, kad juo būsi visiškai patenkintas.

Jonas pagalvojo: jeigu jis galėsias patenkinti visus savo troškimus, koki bebūti jam ne pasitenkinusiu, tad ir davė pažadą. Dabar velnias parodė, kad jis, kai tik tai ko įsi geisiąs, turįs malūnėlį sukuti tik į dešinę pusę ir sakyti:

- Malk, malūnėli, malk!

O kai norėsiąs jį sustabdyti, turįs malūnėlio rankeną pasukti į kairę pusę sakydamas:

- Sustok, malūnėli, sustok!

Staiga Jonas nustojo samonės. Jis atsibudo gulįs po medžiu, ir visa tai jis būtų palaikęs sapnu, jei nebūtų rankose turėjęs malūnėlio. Jis tuo jau išbandė šito malūnėlio galią ir patyrė, kad malūnėlis jam parūpino visa, ko tik jis panorėjo. Dabar jis nebėjo namo, bet kaip didelis žmogus, traukė skersai ir išilgai per pasaulį. Nors dabar jam buvo pasiekiamos visos šios žemės gėrybės, bet jis vistiek nebuvo patenkintas. Pasirodo, jis buvo kaip tik savo pasitenkinimą praradęs. Panoro pabandyti savo laimę jūrose. Pasistatydino puikų laivą, pasisamdė reikalingą skaičių jūreivių ir pradėjo keliauti iš vieno krašto į kitą.

Nors laivo įgula gyveno deliame pertekliu, bet negalėjo atsistebėti, kodėl niekad iš sausumos nepasimama nei maisto nei vandens aisargos. Būdamį ištikimi vyrai, mėgstą pasmaguriauti, jūrininkai nekvaršino sau galvos. Tik laivo vairininkas nesitvėrė smalsumu ir vis gal-

Ar imanomas Sovietų Sąjungoje ginkluotas perversmas?

Kiekvienos valstybės kariuomenė susideda iš gyviausių tautos elementų, kurie gana tampriais ryšiais yra susiję su krašto gyventojais ir kuriuose todėl pulsuoja ir visuo menės nuotaikos. Kasmet į kariuomenę stoja atvykę iš kaimų ir miestų naujokų būriai, atnešdami į kareivines tikrąją visuomenės opiniją.

Ir raudonojoje armijoje nėra kitaip. Nepaisant totalistinio auklėjimo komunizmui vi siška atsidavimo dvasia, nepaisant ir šnipų sistemų, raudonosios armijos kareivių ir karininkų tarpe, visai kaip ir plačiose visuomenės masėse, reiškiasi gana stiprių priešbolševikinių nuotaikų. Nei partijos politinis aparatas, nei slaptosios tarnybos specialieji pareigūnai (SMERS) niekaip neįstengė tuos nusiteikimus išnaikinti. Kokių gilių simpatijų rusų kariai reiškia pavergtiesiems, parodo du būdingi atsitikimai, kuriuos papasakojo vienas iš Sovietų Sąjungos atvykęs karininkas:

«Aš tarnavau 23 metus Sovietų armijoje, iš jų 11 metų Toluosiuose Rytuose, ir išėjau ilgas stažo kelius - nuo eilinio kareivio iki aukštesnio laipsnio karininko. Kovojau Vakarų ir Rytų frontuose. Tai kos ir karo metu nuolat teko susidurti su tūkstančiais mūsų piliečių vilkinčių pilkas karių uniformas. Niekur daugiau, kaip tokioje vietoje ne turėjau progos įsitikinti, kad platus ne tik raudonosios armijos, bet ir jos karininkų sluogsniai nepalankūs bolševizmui. Štai du ryškūs pavyzdžiai:

Betarnaujant Tolim. Rytuose, kartą bevažiuodami darbinį traukinį, sutikome taigoje didelę kalinių karių grupę dirbusią prie kelių statybos. Visai staiga, be jokio išanksto susitarimo, traukiniu vyks tautieji kariai ėmė svaidyti kaliniams pro langus popirus, degtukus ir maisto produktus. Kai vėliau buvo norima surasti to pasireiškimo iniciatorius, tardymas nieko tikro nenustatė. Tik vėliau paaiškėjo, kad tie belaisviai yra buvę raudonosios armijos karininkai, nuteisti už dalyvavimą pasikėsinime nuversti Sovietų valdžią.

Kitose prievartos darbų stovyklose vargštų tų karininkų žmonos ir šeimų nariai. Kartą, bekaraujant su japonais, prieš mūsų mašinų koloną viduryje ant kelio sukrito didelė masė moterų, nuteistų prie

vartos darbams, ir jos, iste riškai šaukdamos, sulaukė visą susisiekimą. «Jūs esate so tū, o mes turime kęsti badą ir vargti,» šaukė jos ir teira vosi, ar Stalinas tebėra gyvas.. Kai išdaliname visą turimą maistą, transportas galėjo vykti toliau. Kalinės buvo nuteistų karininkų žmonos, tarpe jų ir karo vado Jakiro šeima artima giminaitė».

Dar ir paskutiniųjų laikų istorija parodė, kad įvyksta karinių dalių sukilimų; vieni iš jų pasiseka - kiti ne. Tokių sukilimų būta ir Sovietuose, pvz, Kronštato sukilimas, vad. Antonovė maištas, karių sukilimai Ukrainoje, Krieme, Kaukaze ir Baltisky - Piluvoje, Rytprūsijoje. Šių sukilimų nepasisekimas nebėra būdingas šių laikų padėčiai. 1917 metų spalio revoliucija ir so vietų sistemų įkūrimas įrodo, kad tam tikromis sąlygomis karinis sukilimas vis dėlto gali turėti pasisekimo, įdomiau sija tos sukilimo grandinės įvykių sudaro maršalų Tuchačevskio ir Blücherio samokslas. Vieni teigia, kad Tuchačevskis kreipėsi į Vokietijos vyriausybę, norėdamas užsiti krinti jos paramą sukilimo metu. Bet čia samokslas buvęs Sovietų kontrašpionažo išsifruotas ir Maskvai praneštas. Eiti vėl sako, kad tik istorikai galės išaiskinti tikrąsias tų nepasisekimų priežastis. Mes tiek teiginome, kad kartu su eile generolų buvo sušaudyti tūkstančiai visų laipsnių karininkų ir dešimtys tūkstančių jų šeimų narių bei giminaičių buvo išsiųsti į prievartintų darbų stovyklas. Paskutinės šiuo metu iš anglų politikų gautosios žinios teigia, kad jau po Stalino mirties kariuomenė suvaidiniusi Sov. Sąjungoje lėmiantį vaidmenį, kuris vis stiprėja.

1941-45 metų karas titonų galią kiek pridusino; tačiau Stalinas ir jo klika liaudį ir kariuomenę vėl apgavo, nes pergalės vaisių gyventojams neteko pajusti. Ypačiai apviltą kariuomenę. Karo invalidams duotieji pažadai neištesėti. Invalidai tiek maža teaprupinti, jog jų dabartinė būtis prilygsta daugiau varginam elgetai, negu už tėvynę kraują liejusiam garbingam kareiviui. Daugelis partizanų vadų ir partizanų buvo tuoj po karo ne tik nuginkluoti, bet ir pavesti policijos priežiūron, nes jų «laisvės supratimas» nuėjęs netikra kryptimi... Maršalas Zukovas, Berly

vojo, kaip gali laivo savininkas parūpinti visa, kas reikia linga. Pagaliau jam pasisekė pasidaryti slaptą priėjimą prie kapitono kajutės. Čia sienoje jis išgręžė skylę, pro kuria aiškiai matė, kaip Jonas darbavosi su savo kavos malūnėliu. Ta da užvaldė vairininką toks didelis godumas, kad nedavė jam nei dieną nei naktį ramybės. Žūt-būt įsigėidė jis tą stebuklingąjį įtaisą įsigyti. Pagaliau prikalbino jis ir kitus jūrininkus samokslui. Vieną kartą jie visi užpuolė Joną, užmušė jį ir jo kūną išmetė į jūrą.

Dabar turėjo būti malūnėlis išmėgintas. Maistininkas pranešė, kad laive trūksta druskos, ir vairininkas griebėsi malūnėlį panaudoti taip, kaip ir Jonas darydavo. Dideliam visų nustebimui malūnėlis pradėjo malti druską, ir tuojau

jos atsirado geroka krūva. Jau buvo jos gana ir norėjo malūnėlį sustabdyti, bet kaip tai padaroma, vairininkas nebuvo įsidėmėjęs. Visai buvo bandoma, bet malūnėlis malė ir malė ir malė, o druska baigė jau užpildyti visą laivą. Kastuvais pradėjo ją mesti jūron, bet jos daugybė buvo neįveikiama. Sankfomis širdimis pagaliau jie nutarė tą velnio malūnėlį išmesti jūron. Lengva tai buvo pagalvoti, bet sunku įvykdyti. Kad ir kaip jie stengėsi, nebegalėjo nė iš vietos malūnėlio pajudinti. Netrukus laivas persikrovė druska ir, neišsigelbėjęs nė vienam vyrui, nusken do kaip švinas jūros dugnan. Kartu su laivu nuskendo ir malūnėlis. Jis ir dabar tebeguli jūros dugne ir tebemala druska. Todėl ir jūros vanduo, nors ir daug vandens į ją įteka, visada būna sūrus.

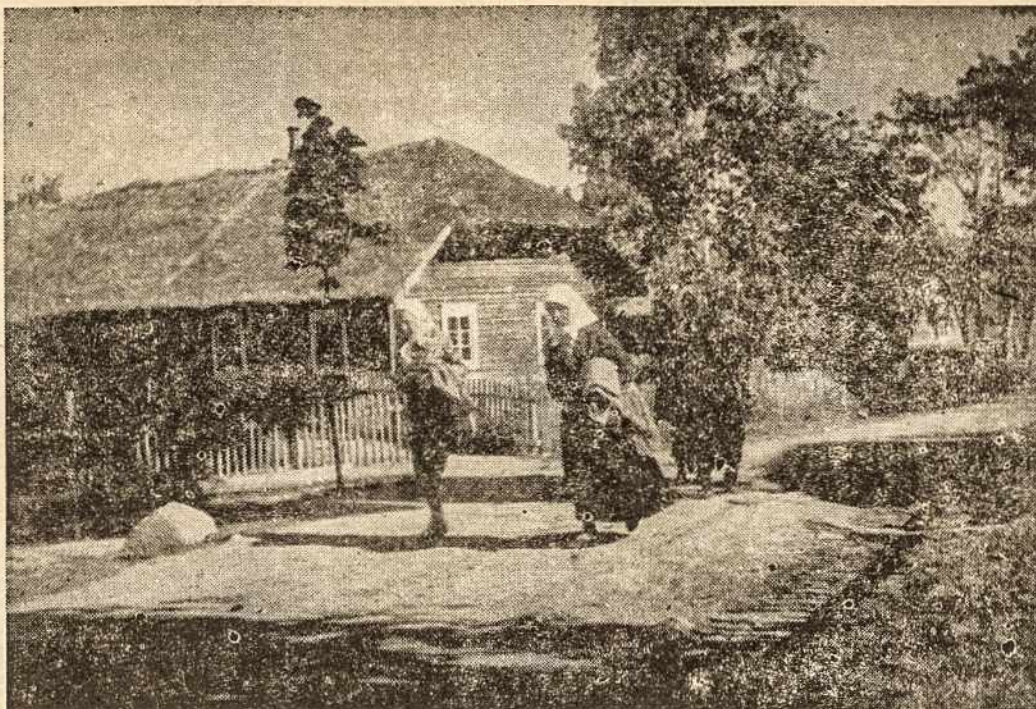
no užkariautojas, ilgoką laiką buvo dingęs nežinioje, tik po Stalino mirties vėl buvo paskirtas krašto apsaugos ministerio Bulganino, šalia Vasi levskio, pirmuoju pavaduotoju. (Kas norėtų kariuomenės apvykimo klausimais plačiau pasiformuoti, teskaito į Vakarų atbėgusio buv. raud. armijos majoro inž. Grigorijaus Klimovo 1952 m. išleistą 483 pusl. veikalą «Berliner Kreml»). Šimtai tūkstančių tariamų «liaudies priešų» karo metu buvo paimti į baudžiamuosius dalinius, mirties batalionus - tariamai savo ištikimybę bei įrodyti ir savo kaltei atpirkti. Po karo jiems buvo žadėta visiška laisvė. Karo metu jie liejo kraują, o po karo vėl buvo išsiųsti į «sijojamą-

4) Vakarų demokratijų sugebėjimas jau dabar užkariauti Rusijos tautų simpatijas ir veiksmu įrodyti, kad Vakarai yra linkę pripažinti Rusijos tautoms teisę pačioms apspręsti savo likimą.

5) Didėjantis nepasitenkinimas sovietiniu režimu. Liaudis ir armija nepamiršo milijonų savo brolių ir seserų sušaudymo ir sugrūdimo į koncentracijos stovyklas. Liaudis ir armija nepamiršo, kad Stalinas 1945 m. karui pasibaigus, juos vėl apgavo.

Motinos Diena Mokoje

Ši kartą 10 gegužės supuo lė Motinos Dienos minėjimas

Mes dar grįšim į gimtąjį sodžią.

sias» stovyklas, kurios yra lygios koncentracijos stovykloms. Tačiau šimtai tokių stovyklų sudaro atsargines pajėgas kovoti su sovietiniu režimu.

Daugelis karo žinovų reiškia nuomonę, kad sėkmingas ginkluotas perversmas Sovietų Sąjungoje dėl plačiai išvystytos karo technikos be paramos iš užsienio vargu įmano mas. Tokie istoriniai ir vidi niai perversmą skatinantieji psichologiniai ir efektingi faktoriai yra:

1) Karinis konfliktas su užsienio valstybėmis. Tokį gali mumą turėjo galvoje tiek Tuchačevskis, tiek Blücheris. Tokie konfliktai patraukia vyriausybės dėmesį ir palieka armijai daugiau laisvės veikti.

2) Revoliucija pačiame Kremliuje. Tuchačevskis galvojo, kad pasisekimui užtikrinti užtektų 11 šūvių, tiek, kiek buvo polit. biuro narių.

3) Laisvojo pasaulio solida rumas ir noras tinkamu laiku visokiais būdais padėti Rusijos pavergtoms tautoms.

net trijose vietose: pas Seseles Pranciškietes, Viloj Zelinų. Dr. J. Basanavičiaus Vardo mokykloje, Viloj Anastasio, ir Dariaus Girėno salėje, Mokoje. Todėl ir publikos Mo

koje maža besuserinko. Tačiau programa buvo įvairi ir įdomi. Buvo suvaidinta pjesė «Julė», kurioje gražiai pasirodė artistės - mėgėjos, lietuvių kalbos kursų klausytojos Mokoje Elena Vinkauskaitė - ne geros dukters rolėje, Nijolė Pupienytė - gerąja dukteria ir Aidona Kaškevičiūtė - tar naitės rolėje. Be to, pirmą kartą pasirodė Mokoš scenoje ne šokėja, bet artistė Marija Vagnerytė, vykusiai suvaidinusi grafiškos rolę, ir Marija Genevičienė - motinos rolėje. Tik gaila, kad ponija Genevičienė taip tyliai kalbėjo, kad publika negalėjo išgirsti jos žodžių. Sufleravo, kaip visuomet, paslaugus ir paslankus Vacys Putvinskis.

Atitinkamus tai dienai eilė raščius gražiai, padėklamavo Nijolė Pupienytė, Marija Genevičienė, Eugenijus Ivanauskas, Stasys Raulošaitis ir tautišku kostiumu apdengta mažytė Asta Vinkšnaitytė.

Po pertraukos Vilos Belos mokyklos lietuvių kalbos klausytojos-skautės Nijolė Vinkšnaitytė, Gražina Gudavičiūtė, Irėna Skurkevičiūtė ir sesutės Dalia, Giedrė ir Gražina Valekaitės vykusiai sušoko valsa-fantaziją «Pievoje», o taip pat maloniai nuteikė žiūrovus su lietuviškais žaidimais: «Oi kai aš pas močiutę buvau», «Pas močiutę augau», «Siuntė mane močiutė, «Du gaideliai» ir «Tik tik po šešiu».

Be to, Vilos Belos skautukai, vadovaujami vyr. sk. Antano Rudžio, gražiai atliko poetės Magdalenos Vinkšnaitienės darniai paruoštą montažą «Ačiu tau mamyte» ir sudainavo «Nusileido sauluzėlė» ir «Gaspadinė ant sekminių».

Scenos vadovu buvo vyr. sk. Antanas Rudys kuris ne tik gerai nuteikė publiką savo

(Pabaiga 6 pusl.)

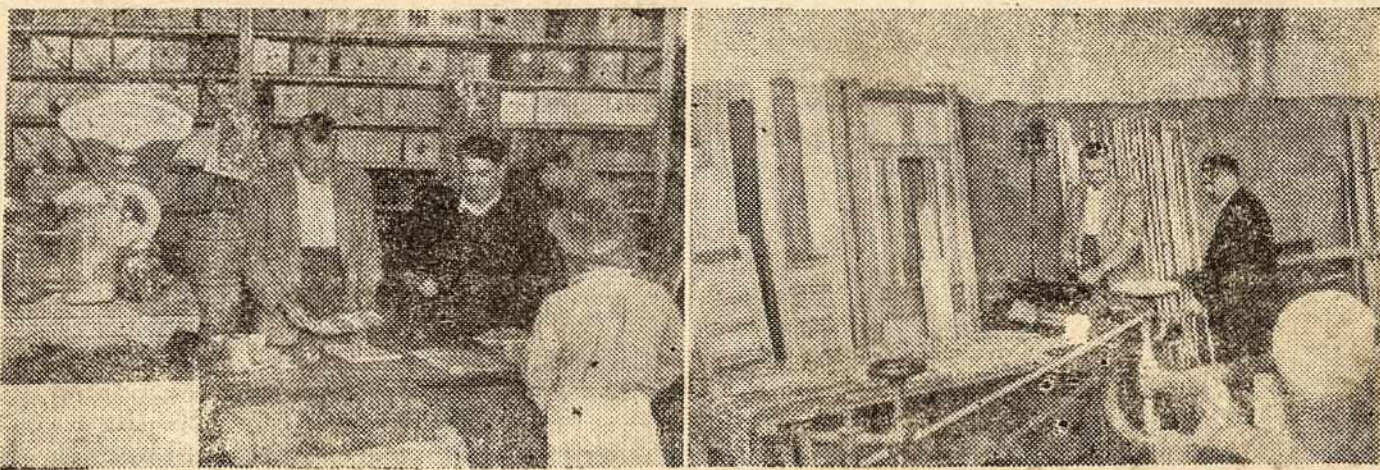
REIKIA BALDŲ? KREIPKIS Į TAUTIEČIO J. L. Galinskas Ltda.

BALDŲ SANDĖLIS. AV. DR. GIACAGLINI, 71-C — V. ALPINA.

Statybos medžiagos sandėlis ir įvairių geležinių daiktų, indų bei darbo įrankių krautuvė tikrai pas

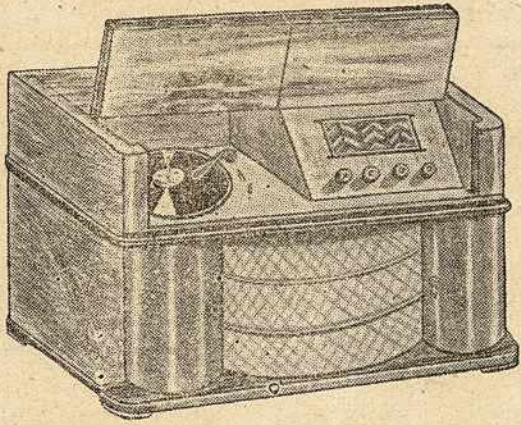
JAKUTIS & LAPIENIS LTDA.

AVENIDA DR. GIACAGLINI, 34-C — VILA ALPINA

Sprindys & Cia

PARDUODA

TOBULIAUSIAS RADIO VITROLAS.

balso grynumas, skambumas

Sprindys & Cia — Largo S. Jose 1.

Kaip niekur kitur. prieinamiausiomis kainomis. Parduodama patogiomis sąlygomis ir išsimokėjimui

Rastinės Darbai ir Teisiniai Patarimai

Naturalizacija, inventoriaus surašymas, išieškojimas skolų, persiskyrimai (desquites) nuomininkų išvaymas, kriminalinė ir darbo teisė.

Darbininkams patarimai veltui.

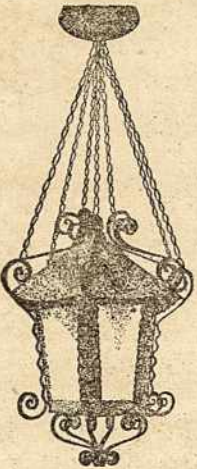
Galima kreiptis šiomis valandomis nuo 10 iki 12 val. ir nuo 16,30 iki 19 val.

Rua Roberto Simonsen, 13 -- 3.º — salas 306 - 310 (Senoji rua do Carmo ir kampas P. ça Clovis Bevilacqua) São Paulo

MEKANIKOS DIRBTUVE

Gaminami įvairiausių braižinių vitražai, vieliniai tinklai tinkavimui ir tvoroms, langų stiklų apsaugos, užtvaros, geležinės durys ir vartai, banguotos skardos durys pagal mastą.

Gaminami žibintuvai įvairiausių tipų. Daromi įvairių dydžių gražtai žemei gręžti. Pardavimas grynais ir išsimokėtinai.

LEONAS VARNAUSKAS

Telefonas (recados) 3-0707

Rua 12 N.º 39 — Vila Zelina Avenida Zelina N.º 714 — (fundos) Caixa Postal 4118 — São Paulo

Atelier de Modas

ALEKSANDER BAGDONAS

RUA BARÃO DE ITAPETINGA, 275 — 7 AND. — SALA 73 TEL. 34-7482 — SÃO PAULO

Foto-Studioja "BERNARDO"

IKURTA 1890 METAIS

Išpildo meniškai įvairius foto darbus. Specialybė padidiniams tamsiuose tonuose ir sepia, spalvinimai aliejiniiais dažais ir pastele.

ARTHUR SCHMIDT

Priimami pakvietimai į namus — Senų portretų reprodukcijos RUA SÃO CAETANO, 447 — TEL. 4-5576 — SÃO PAULO

Industria e Comercio de Calçados

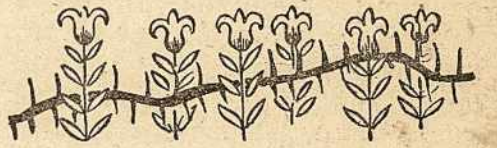

SPECIALYBĖ BATŲ: vyrams, moterims, panelėms, futbolistams, vaikams...

Rua Javaés, 719 -- São Paulo

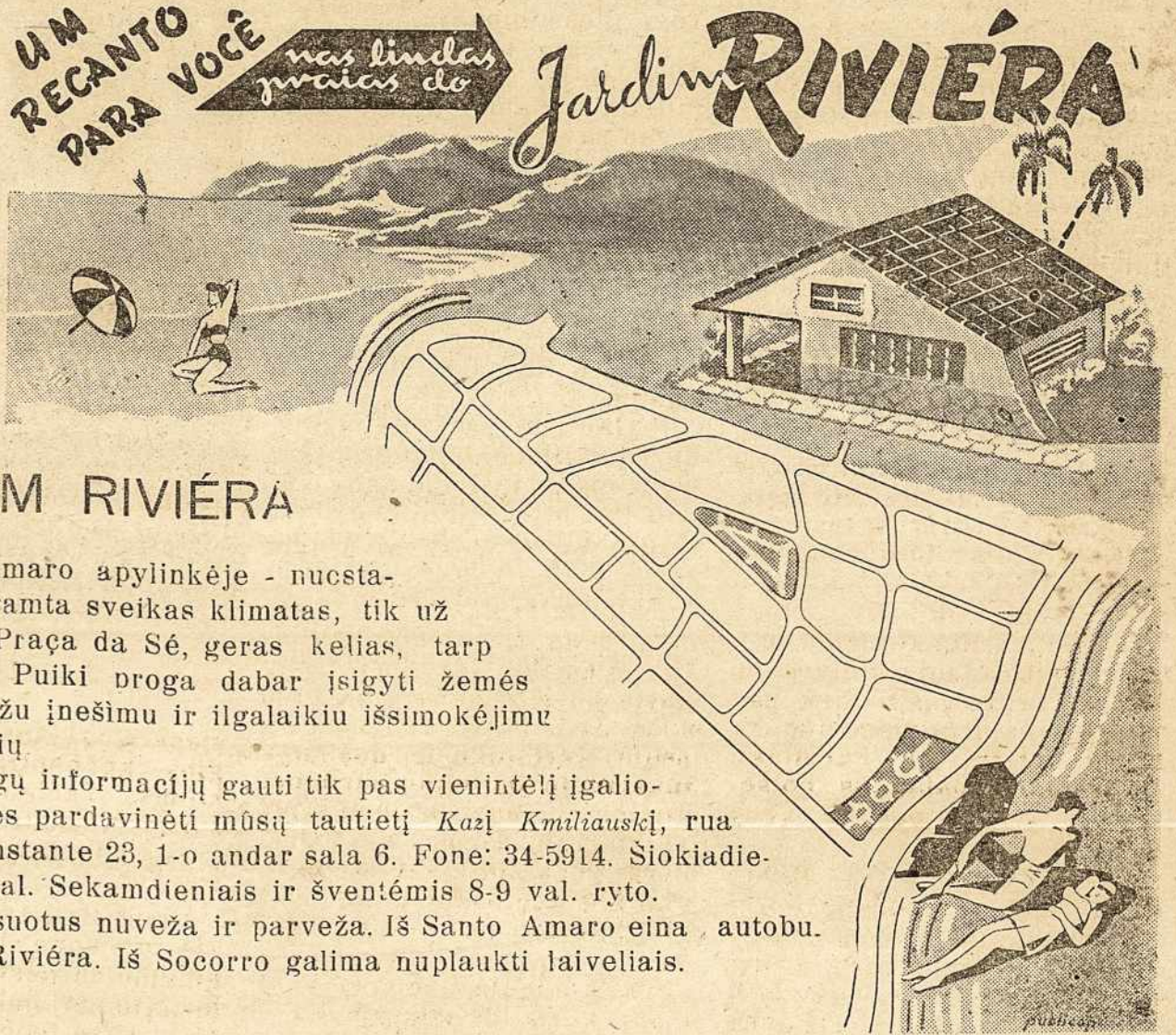
Nori, kad «Mūsų Lietuva» būtų lietuviškojo gyvenimo veidrodis?

— Bendradarbiauk joje pranešdamas visas naujienas iš savo apylinkės, miesto ar interjero.

SKAITYK IR PLATINK «MŪSŲ LIETUVA»

UM RECANTO PARA VOCÊ

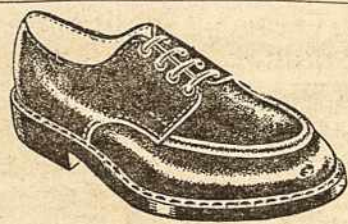

JARDIM RIVIÉRA

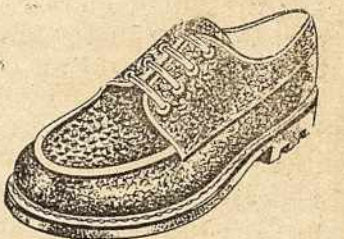
Santo Amaro apylinkėje - nustabaus grožio gamta sveikas klimatas, tik už 18 km. nuo Praça da Sé, geras kelias, tarp dviejų ežerų. Puiki proga dabar įsigyti žemės sklypą su mažu įnešimu ir ilgalaikiu išsimokėjimu — 100 mėnesių

Reikalingų informacijų gauti tik pas vienintelį įgaliotinį šias žemes pardavinėti mūsų tautietį Kazį Kmiliauskį, rua Benjamin Constante 23, 1-o andar sala 6. Fone: 34-5914. Siokiadieniais iki 17 val. Sekmadieniais ir šventėmis 8-9 val. ryto.

Suinteresuotus nuveža ir parveža. Iš Santo Amaro eina autobu. sai Jardim Riviéra. Iš Socorro galima nuplaukti laiveliais.

CASAS SÃO JORGE

APRENGIA VYRUS NUO GALVOS IKI KOJU

Batai, skrybėlės, marškiniai, kaklaraiščiai, kojinės, lietsargiai, Taip pat batukai moterims ir vaikams.

Viskas geriausios rūšies, patvaru, gražu ir pigu.

IŠ FABRIKO TIESIAI VARTOTOJUI.

JORGE MATELIONIS

KRAUTUVĖS:

Rua São Caetano, 526 Fone 35-3260

Rua São Caetano, 510 São Paulo

VIENINTELIAI ATSTOVAI GARSIOJO VANDENS LINDOYA

ALAUŠ VARYKLOS COLUMBIA S/A.

GAMINIŲ PLATINTOJAI

IRMÃOS CARRIERI LTDA.

Lindoya vanduo yra senai žinomas gėrimas, kurio puikų veikimą į žmogaus sveikatą jau visi yra vienbalsiai pripažinę. Pabandykite, įsitinkite ir visados naudokite!

RUA DINO BUENO, 795 a 835 Caixa Postal 3967 TELEFONES: 51-4019 e 51-2223 S Ã O P A U L O

MŪSU Lietuva

AV. ZELINA, 706 — CAIXA POSTAL, 371 — SÃO PAULO

— Šį mėnesį yra daug parengimų. Gegužės 16 Vila Anastacio Maironio vardo Mokyklos Rėmėjų Būrelis ruošia mokyklos naudai vakarą. Gegužės mėn. 30 d. Vila Zelinoje, gimnazijos salėje šaukiamas Bendruomenės choro rėmėjų suvažiavimas. Birželio m. 6 d. Liet. S-gos Brazilijoje, vakaras, Mokoje rua Lituania 67.

— Gegužės m. 17 d. Liet. S-gos Brazilijoje šaukiamas visuotinis narių susirinkimas 15 val., Mokoje.

— Praėjusį sekmadienį suruoštame Vila Zelinoje Motinos Dienos minėjime dalyvavo gausiai, apie tūkstantis žmonių. Programą išpildė seselių pranciškiečių mokyklos bei gimnazijos mokiniai ir Bendruomenės choras.

— Šį šeštadienį Vila Zelinoje bus šliūbas Tomofei Kubarenko su Lidija Strazdaite.

— Gegužės mėn. 10 d. Vila Barcelonaj mirė Karolina Žemaitienė, vėžio liga, 66 metų amžiaus, kilusi iš Kamajų parapijos. Paliko tris vedusius sūnus.

— Juozas Rimkevičius bažnyčios vitražams paaukojo tūkstantį kruzeirų. Ir tiek pat sušelpė neturintiems moki

niams. Už aukas nuoširdžiai dėkoja klebonas ir gimnazijos vadovybė.

Rio de Janeiro

GRAŽIAI ATŠVESTA MOTINOS DIENA.

Bažnytinis paminėjimas ėjo Rosario bažnyčioje. Mišias atlaikė gerb. kun. Feliksas Jakubauskas, pritaikintą pamokslą pasakė Kolonijos Kapelionas kun. Juozas Janilionis, ant viškų giedojo «Dainavos» giesmininkai.

Po visam, tos pačios bažnyčios salėje, buvo suruoštas pilietinis paminėjimas, kurį organizavo L.K.B.-ne su «Dainavos» dr-ja. Atidarymo žodį, tarė L.K.B.-nės vice-pirmininkas p. inž. Jonas Abraitis pranešdamas programą ir pakvi esdamas garbės prezidentūman vyresniasias motinas pp. Gau lienę ir Girniene, seniausią tėvą p. Kl. Bernatavičių ir abu kunigu.

P. Gaulienė paskaitė maldą, kuri tai dienai buvo pritaikinta: originali ir įspūdinga. Vėliau ta pati p. Gaulienė skaitė prakalbėlę, nustebindama visus: mat, niekas nežinojo kokį talentą ji turėjo užkasusi. Kun. F. Jakubauskas skaitė ilgelesnę paskaitą apie Motiną.

Muzikaliniai vokalinę dalį, kuri buvo atlikta protarpiais sudarė dainos ir deklamacijos. P. Malaiškienė su dukrele gražiai ir įspūdingai padėklamavo. «Dainavos» choras padainavo porą dainelių.

Paskutinį žodį, pratarė kun. J. Janilionis, pasigerėdamas visų iškilmių eiga, kartu paaiškindamas bei pakvi esdamas į gegužės 13 d. tikišines iškilmes Maracanā studijone; paaiškindamas kino taip pat lietuviams skiriamos šv. Genovaitės bažnyčios reikalą, kuris gali būti jau neužilgo įvykdytas.

Paminėjimas uždarytas Lietuvos Himnu. Visi paminėjimo dalyviai gavo po gražią iliustruotą programą: p. inž.

Filhas de Maria šeiminkės praėjusį sekmadienį, Motinos Dienos proga, pagerbusios ir pavaišinusios savo mamytės. Pirmoji eilė: Emilija Šimonytė ir Ana Varnauskaitė. Stovj: Angelina Dirsytė, Ana Dirsytė - Corolov, Elena Rinkeviciute ir Vanda Nadolskytė.

L. R. K. BENDRUOMENĖS CHORO VALDYBA
Š A U K I A

1-ajį CHORO RĖMĖJŲ
S U V A Ž I A V I M Ą,

kuris įvyks š. m. gegužės mėn. 30 d. 20 val.
Vilos Zelinos gimnazijos naujoje Saleje

Choro Valdyba maloniai kviečia visus savo narius rėmėjus dalyvauti šioje choristų ir rėmėjų susiartinimo šventėje.

Casa Sprindus & Cia.

PRAÇA SÃO JOSÉ, 1 — V. ZELINA — S. PAULO

VISUOMET RASI SAVO ŠEIMOS ŽIDINIUI
NAUJANYBIŲ

Geležies reikmenų, dažų, lėkščių, aliuminių indų,
įvairių daiktų dovanoms, įvairiausios rūšies pečių-
fagonų, siuvamų mašinų, radio, plokštelių ir t. t.

Visa tai galima gauti UŽ PINIGUS ARBA
ISSIMOKĖJIMUL.

Prie pat autobuso Nr. 93 sustojimo vietos

IRMAOS

ESCRITORIO VILA ZELINA

BAUZYS

Registrado no C.R.C. sob. n.º 551

AVENIDA ZELINA, 749 — VILA ZELINA — S. PAULO

Aberturas de firmas
Encerramentos de firmas
Transferencias de firmas
Contratos na Junta Comercia
Distritos na Junta Comercial
Escritas Fiscais
Escritas Comerciais

Contratos de locação
Cartas de Fiança
Requerimentos
Balancos
Alvarás diversos
Seguros de Fogo e
Seguros de acidentes

HORÁRIO das 8 às 19 horas.

ALD(LKA)1
LIETUVOS NACIONAL
MARTYNO MAŽVYDO BIBLIOTEKA

Moksleiviai ateitininkai praėjusį sekmadienį kukliomis vaišėmis Vila Zelinoje pagerbė atsilankiusias motinėles. Čia matome būrį ateitininkų ir kaikurias jų mamytės, dalyvavusias praėjusį sekmadienį joms suruoštame pagerbime.

Abraičio dovanėlė. Skirstėsi patenkinti ir pakeltu upu, nors ne vienas pagalvojo, kodėl tokiam gražiam tautiškam parengime nesimatė oficialių asmenų.

— Del Gedulo Dienos minėjimo Rio de Janeiro. Jaučiame savo lietuviška pareiga priminti ir paskatinti organizacijas bei atskirus veikėjus, kad nebedaug pasiliko laiko iki Gedulo Dienos už Lietuvą minėjimo ir kad jau labai laikas pradėti rimtą pasiruošimą; tikimes, kad radio pailgintoje valandėlėje galėsime sutraukti gražiausių pajėgų, atlikda

mi programą abejose kalbose, bet plačioji visuomenė taip pat turi būti suteikta ir apščiiai garbingų svečių prisikviesta bažnytinėse bei pilietiniuose minėjimuose. Bukime visi vieningai šioje griaudžioje dienoje: nuo šaknų iki viršūnių.

L. K. MOTERŲ DRAUGIJOS

susirinkimas šį sekmadienį pusiau penktą valandą po pietų Vila Zelinoje, mokyklos patalpose.

Remiantis Lietuvių Sąjungos Brazilijoje įstatų str. 18, Sąjungos Valdyba šaukia š. m. gegužės mėn. 17 d. 15 val. Rua Lituania, 67, Extraodin. Visuotinį Sąjungos narių ir kandidatų susirinkimą. Dalyvavimas visų būtinas.

VAKARAS

Š. m. gegužės mėn. 16 d. V. Anastasijaus Dr. J. Basanavičiaus vardo lietuvių m-l-os patalpose, rua Camacam, 625, Mokyklos Rėmėjų Būrelis ruošia linksmą vakarą. Programoje:

«PAVOGTOJI SUŽADĖTINĖ»

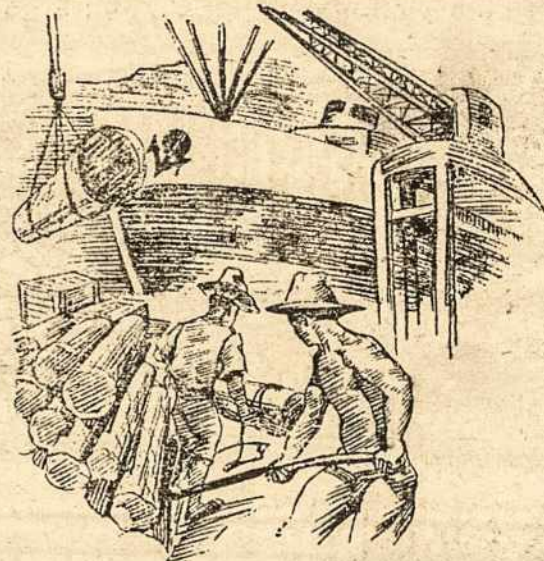
Jono Skinkio 1 v. komedija. Vaidins, lietuviškai kolonijai gerai žinomi, V. Anastasijaus scenos mėgėjai.

Šokiai ir žaidimai iki 4 val. ryto.

Gros puikus orkestras
Pradžią 20 val. Pelnas skiriamas m-l-os naudai.
Pakvietimus iš anksto galima įsigyti pas MRB-lio narius arba vakaro metu prie įėjimo.

Atsilankydami į šį vakarą paremsite tikrą lietuvišką židinį.

MRB-lio Valdyba

Madeiras do Brasil

PERES & PRANAS LTDA.

Importação — Exportação
Raštinė: - Av. Churchill, 94 - 11.º and. - sala 1110

Rio de Janeiro - Fones: 52-0229 e 32 6265

Em Minas Gerais:

Peres & Cia. Ltda. - Leopoldina - R. Providencia, 71
Jother Peres de Resende - São Pedro dos Ferros
Amadeu Cesar Machado - Nanuque, Minas

Linksma, visumet gerai nusiteikusi, Jurgio ir Onos Mateionių dukrelė Broniukė, gegužės mėn. 13 d. atšventė aštuntą savo gimtadienį. Broniukė mokosi «Ginasio Paulistano» pirmame pradžios mokyklos skyriuje. Jos tėveliai Lai ko rua São Caetano, batų krautuve, žinoma «Casa São Jorge» vardu.

PRANESIMAS

Gegužės 24 d. 14 val. D. L. K. Vytauto Vardo mokyklos salėje bus švenčiama Motinos Diena, į kurią prašoma visus ko gausiausiai atsilankyti. Programa bus įvairi ir įdomi, kurią atliks lietuvių kalbos pamokų klausytojai ir skautukai.

(Pabaiga iš 4 pusl.)

kalamburais, bet ir gražiai pasirodė padėklamuodamas ketletą eileraščių. Baigiant minėjimą, buvo sugiedotas Lietuvos Himnas. Minėjime dalyvavo ir Lietuvos Konsulas p. A. Polišaitis.

Visi scenos dalyviai buvo, pagal nusistovėjusią tradiciją, lietuvių Sąjungos Brazilijoje lėšomis pavaišinti. —

J.V-tė